

Rada pro výzkum a vývoj

Č. j.: 05339/09-RVV

V Praze dne . května 2009

Výtisk č.

PRO INFORMACI ČLENŮ VLÁDY

Věc: Výroční zpráva Rady pro výzkum a vývoj za rok 2008

Důvod předložení:

Výroční zpráva se předkládá na základě usnesení vlády ze dne 20. února 2002 č. 175 k Rozboru poradních a pracovních orgánů vlády.

Obsah:

- I. Předkládací zpráva
- II. Výroční zpráva Rady pro výzkum a vývoj za rok 2008
- III. Příloha

Předkládá:

I.

Předkládací zpráva

Výroční zpráva Rady pro výzkum a vývoj za rok 2008 (část II.), zpracovaná podle závazné osnovy, je předkládána vládě pro informaci na základě usnesení vlády ze dne 20. února 2002 č. 175 k Rozboru poradních a pracovních orgánů vlády, kterým se ukládá předsedům poradních a pracovních orgánů vlády předkládat pravidelné výroční zprávy příslušných poradních a pracovních orgánů vládě do 31. května následujícího roku - počínaje rokem 2003.

Předkládanou Výroční zprávu projednala a schválila Rada pro výzkum a vývoj na svém 243. zasedání dne 15. května 2009.

Rada pro výzkum a vývoj již předložila vládě ke konci roku 2008 v souladu se Statutem Rady „Zprávu o činnosti Rady pro výzkum a vývoj za rok 2008“ (součást materiálu „Návrh na stanovení odměn za výkon veřejné funkce členů Rady pro výzkum a vývoj za rok 2008 a zpráva o činnosti Rady pro výzkum a vývoj za rok 2008, návrh na stanovení odměn za výkon veřejné funkce členů předsednictva Grantové agentury České republiky za rok 2008 a zpráva o činnosti předsednictva Grantové agentury České republiky za rok 2008 a návrh na stanovení odměn za výkon veřejné funkce pro členy poradních orgánů Rady pro výzkum a vývoj za rok 2008 a zprávy o činnosti poradních orgánů Rady pro výzkum a vývoj v roce 2008“).

Tuto zprávu, která byla součástí materiálu rozeslaného do meziresortního připomínkového řízení, vláda vzala na vědomí svým usnesením ze dne 12. listopadu 2008 č. 1402 k návrhu na stanovení odměn za výkon veřejné funkce členů Rady pro výzkum a vývoj za rok 2008, členům předsednictva Grantové agentury České republiky a členům poradních orgánů Rady pro výzkum a vývoj.

II.

Rada pro výzkum a vývoj

Výroční zpráva za rok 2008

Rada pro výzkum a vývoj byla zřízena zákonem č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje).

Statut Rady pro výzkum a vývoj, platný v roce 2008, byl schválen vládou usnesením ze dne 19. ledna 2005 č. 82 o Statutu Rady pro výzkum a vývoj a o jmenování členů Rady pro výzkum a vývoj ve znění usnesení vlády ze dne 19. října 2005 č. 1354. Tento Statut byl změněn usnesením vlády ze dne 15. listopadu 2006 č. 1321 o odvolání členů Rady pro výzkum a vývoj a změně Statutu Rady pro výzkum a vývoj. Dále byl změněn usnesením vlády ze dne 19. března 2007 č. 274 o jmenování členky Rady pro výzkum a vývoj a o změně statutu této Rady a usneseními ze dne 11. června 2007 č. 635 a ze dne 2. dubna 2008 č. 339.

I. Předseda a členové

Předsednictvo Rady pro výzkum a vývoj

Ing. Mirek Topolánek, předseda Rady, předseda vlády České republiky, jmenován předsedou Rady usnesením vlády ze dne 15. listopadu 2006 č. 1321.

PhDr. Miroslava Kopicová, I. místopředsedkyně Rady, ředitelka Národního vzdělávacího fondu. Má v kompetenci předsednictví ČR v EU v oblasti VaV, zodpovědná za materiály Rady předkládané do vlády, za plnění programového prohlášení vlády a za Reformu výzkumu, vývoje a inovací. Členkou Rady byla jmenována usnesením vlády ze dne 19. března 2007 č. 274.

Ing. Jaroslav Doležal, CSc., místopředseda Rady, ředitel Pražské laboratoře společnosti Honeywell a reprezentant této společnosti pro ČR. Je zodpovědný za Národní politiku výzkumu, vývoje a inovací v ČR, přípravu Technologické agentury ČR, státní rozpočet na výzkum a vývoj a Priority aplikovaného výzkumu a vývoje. Členem Rady byl jmenován usnesením vlády ze dne 15. září 2004 č. 889. a na druhé funkční období usnesením vlády ze dne 10. září 2008 č. 1172.

Prof. Ing. Vladimír Haasz, CSc., místopředseda Rady, vedoucí katedry měření ČVUT – FEL a v současné době předseda Rady vysokých škol (od roku 2005). Je zodpovědný za Informační systém výzkumu a vývoje, Hodnocení výzkumu a vývoje a jeho výsledků, právní agendu Rady, spolupráci Rady s Grantovou agenturou ČR a státní rozpočet na výzkum a vývoj. Členem Rady byl jmenován usnesením vlády ze dne 15. listopadu 2006 č. 1321 s účinností od 16. listopadu 2006.

Doc. MUDr. Vladimír Viklický, CSc., místopředseda Rady do září 2008, zástupce ředitele Ústavu molekulární genetiky Akademie věd České republiky. Do září 2008 byl také předsedou Bioetické komise RVV, která je poradním orgánem Rady. Od roku 2004 do září 2008 byl vedoucím Pracovní skupiny zpravodajů Rady. Odvolán z funkce člena Rady byl usnesením vlády ze dne 10. září 2008 č. 1172.

Členové Rady (kteří tuto funkci zastávali během roku 2008)

Prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., rektor Masarykovy univerzity v Brně. Je stálým zpravodajem Rady, zodpovědný za spolupráci Rady s vysokými školami, za Analýzu výzkumu, vývoje a inovací, za Lidské zdroje ve výzkumu a vývoji, společenskovední VaV a operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Členem Rady byl jmenován usnesením vlády ze dne 10. září 2008 č. 1172.

Ing. Zbyněk Frolík, ředitel Linet spol. s.r.o. Je stálým zpravodajem Rady, zodpovědný za spolupráci Rady s podnikatelským sektorem, za Národní cenu vlády Česká hlava, Cenu předsedy Rady pro výzkum a vývoj, za technický a průmyslový VaV a za koncepci a programy

Ministerstva zemědělství. Členem Rady byl jmenován usnesením vlády ze dne 10. září 2008 č. 1172.

Doc. Ing. Michal Korecký, Ph.D., místopředseda představenstva a ředitel pro rozvoj Škoda Holding a.s. Členem Rady byl jmenován usnesením vlády ze dne 10. září 2008 č. 1172.

Prof. Ing. Jan Hron, DrSc., dr.h.c., rektor České zemědělské univerzity v Praze, od srpna 2007 předseda České konference rektorů. Členem Rady byl jmenován usnesením vlády ze dne 3. října 2007 č. 1102.

Ing. Martin Jahn, prezident Sdružení automobilového průmyslu. Jmenován členem Rady usnesením vlády ze dne 1. března 2006 č. 214.

Ing. Miroslav Janeček, CSc., podnikatel ve výzkumu a vývoji v oboru poradenství a prezident Asociace výzkumných organizací. Od roku 2004 je členem Pracovní skupiny zpravodajů Rady, kde je zpravodajem pro Národní inovační politiku, pro Rady pro VaV EU, pro Národní programy výzkumu a koncepci a programy Ministerstva obrany. Členem Rady byl jmenován usnesením vlády ze dne 7. srpna 2002 č. 769. Na druhé funkční období byl jmenován usnesením vlády ze dne 1. března 2006 č. 214 (s účinností od 8. srpna 2006).

Doc. RNDr. František Ježek, CSc., předseda Rady vysokých škol a prorektor Západočeské univerzity v Plzni. Od listopadu roku 2006 byl členem Pracovní skupiny zpravodajů Rady. Členem Rady byl jmenován usnesením vlády ze dne 15. září 2004 č. 889. Členství v Radě mu skončilo k 15. září 2008.

Prof. Ing. Jiří Málek, DrSc., rektor Univerzity Pardubice. Členem Rady byl jmenován usnesením vlády ze dne 20. prosince 2006 č. 1471.

Prof. PhDr. Petr Matějů, Ph.D., vedoucí oddělení pro výzkum vzdělání a stratifikace v Sociologickém ústavu AVČR a dále působí jako odborný garant projektu „Reforma terciárního vzdělávání“, který v rámci Operačního programu Vzdělání pro konkurenceschopnost realizuje Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy. Od 10. prosince 2008 je předsedou Grantové agentury ČR. Jmenován členem Rady usnesením vlády ze dne 2. května 2007 č. 488.

Ing. Vladimír Nekvasil, DrSc., vedoucí vědecký pracovník Fyzikálního ústavu Akademie věd ČR. Od roku 2004 je členem Pracovní skupiny zpravodajů Rady, kde je zpravodajem pro předsednictví ČR v EU, zpravodajem pro bezpečnostní výzkum a zpravodajem pro spolupráci Rady s veřejnými výzkumnými institucemi. Členem Rady byl jmenován usnesením vlády ze dne 7. srpna 2002 č. 769. Na druhé funkční období byl jmenován usnesením vlády ze dne 1. března 2006 č. 214 (s účinností od 8. srpna 2006).

Prof. MUDr. Josef Syka, DrSc., předseda Grantové agentury České republiky do 10. prosince 2008. Členem Rady byl jmenován usnesením vlády ze dne 15. září 2004 č. 889. Členství v Radě mu skončilo k 15. září 2008.

Doc. Ing. Karel Šperlink, DrSc., vicepresident Svazu průmyslu a dopravy ČR, zodpovědný za výzkum, vývoj a inovace, prezident Asociace inovačního podnikání České republiky a České společnosti pro nové materiály a technologie. Od roku 2004 byl členem

Pracovní skupiny zpravodajů Rady. Členem Rady byl jmenován usnesením vlády ze dne 15. září 2004 č. 889. Členství v Radě mu skončilo k 15. září 2008.

Doc. Ing. Pavel Vlasák, DrSc., zástupce ředitele v Ústavu pro hydrodynamiku Akademie věd ČR, od roku 2005 místopředseda Akademie věd ČR. Členem Rady byl jmenován usnesením vlády ze dne 15. listopadu 2006 č. 1321 s účinností od 16. listopadu 2006.

II. Zaměstnanci odboru výzkumu, vývoje a inovací

Odbor výzkumu, vývoje a inovací plní funkci sekretariátu Rady, který činnost Rady zabezpečuje a podílí se na ní. Jeho úkoly jsou popsány ve Statutu Rady.

RNDr. Marek Blažka - ředitel Odboru výzkumu, vývoje a inovací a vědecký sekretář Rady řídí a odpovídá za činnost sekretariátu Rady.

Jarmila Rudolfová - sekretářka

Markéta Štěpánková – sekretářka (od 1. října 2008 – 31. prosince 2008)

Ivana Langmajerová – sekretářka (od 1. prosince 2008)

Do Odboru výzkumu, vývoje a inovací spadá oddělení rozpočtu výzkumu a vývoje a oddělení informačního systému výzkumu a vývoje.

Oddělení rozpočtu výzkumu a vývoje

Ing. Kateřina Lazáková – vedoucí oddělení rozpočtu výzkumu a vývoje

Ing. Milada Bártová

Ing. Markéta Bříšková

PhDr. Milena Dosoudilová, CSc.

Ing. Vratislava Fremrová (od 1. února 2008)

Ing. Dagmar Korbelová, CSc.

Ing. Michaela Lízalová

Ing. Lenka Mikovcová (od října 2007 na mateřské dovolené)

Uvedení zaměstnanci odpovídali za úkoly zadané vedoucím oddělení v souladu se stanovenou pracovní náplní.

Oddělení informačního systému výzkumu a vývoje

Ing. Martin Matějka – vedoucí oddělení informačního systému výzkumu a vývoje, současně pověřen zastupováním ředitele odboru

Radka Cibochová

Ing. Viera Hudečková

Ing. Jaroslav Pecen

Dr. Ing. Luboš Sychra

Uvedení zaměstnanci odpovídali za úkoly zadané vedoucím oddělení v souladu se stanovenou pracovní náplní.

III. Přehled činnosti

Rada podle svého Statutu předložila vládě v listopadu 2008 Zprávu o činnosti Rady pro výzkum a vývoj za rok 2008, kterou vláda vzala na vědomí svým usnesením ze dne 12. listopadu 2008 č. 1402. V uvedené zprávě je činnost Rady popsána podrobně a proto je následující část zpracována stručně, resp. heslovitě.

Zasedání – Rada v roce 2008 uskutečnila 10 zasedání (pravidelně jednou měsíčně). Základní úkoly, které Rada řešila, jsou dány zákonem o podpoře výzkumu a vývoje.

Poradní orgány – poradními orgány Rady jsou tři odborné komise a Bioetická komise

- Odborná komise pro vědy živé přírody
- Odborná komise pro vědy neživé přírody a inženýrství
- Odborná komise pro společenské a humanitní vědy
- Bioetická komise Rady pro výzkum a vývoj (ustavená v souladu se zákonem o podpoře výzkumu a vývoje a zákonem o výzkumu na lidských kmenových embryonálních buňkách)

Za činnost odborných komisí (dále jen „OK RVV“) a Bioetické komise Rady pro výzkum a vývoj (dále jen „Bioetická komise“) odpovídají a řídí ji předsedové OK RVV a předseda Bioetické komise, kteří byli jmenováni předsedou Rady na návrh Rady. Od září 2008, kdy byl odvolán předseda Bioetické komise ji řídí její místopředseda.

Rada pro jednotlivé komise jmenovala ze členů Rady zpravodaje, jejichž prostřednictvím zadávala Rada OK RVV úkoly. OK RVV se při své činnosti řídí Radou schválenými vnitřními předpisy - Statutem a Jednacím řádem OK RVV, Bioetická komise taktéž svými vnitřními předpisy, tj. svým Statutem a Jednacím řádem. Základním úkolem odborných komisí je zpracování Priorit aplikovaného výzkumu a vývoje České republiky a spolupráce s Radou při řešení odborných otázek.

Bioetická komise RVV - jejím základním úkolem je příprava odborných stanovisek k žádostem o povolení výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách podle zákona č. 227/2006 Sb. pro Radu, a dále řešení otázek spjatých s bioetickou problematikou.

Pracovní skupiny - v roce 2008 pracovaly tyto pracovní skupiny ustavené Radou v souladu se Statutem Rady:

- pro výběr kandidátů na členství v oborových komisích Grantové agentury České republiky
- pro vypracování Analýzy stavu výzkumu a vývoje České republiky a jejich srovnání se zahraničím v roce 2008
- pro přípravu návrhu výdajů státního rozpočtu na výzkum a vývoj a návrhu střednědobého výhledu podpory výzkumu a vývoje
- pro přípravu Metodiky hodnocení výsledků VaV
- Komise pro hodnocení výsledků VaV Rady pro výzkum a vývoj

Krátkodobé aktivity - opakovaně proběhla jednání zástupců Rady se správci rozpočtových kapitol, podporujících výzkum a vývoj, o návrhu výdajů státního rozpočtu na výzkum a vývoj na rok 2009 a výhledu na roky 2010 a 2011; proběhla řada jednání k přípravě Analýzy stavu výzkumu a vývoje České republiky a jejich srovnání se zahraničím v roce 2008, uskutečnila se řada jednání OK RVV pro přípravu Priorit aplikovaného výzkumu a vývoje a jednání k Metodice hodnocení výsledků VaV a pro další aktivity. V případě Bioetické komise probíhala příprava XIII. Zasedání NEC fora v rámci předsednictví ČR v Radě EU.

Odborná dlouhodobá činnost sekretariátu Rady - v následujících heslech jsou uvedena hlavní témata a pravidelné i dlouhodobé úkoly, kterými se Rada zabývala v roce 2008, a na kterých se podíleli odborní pracovníci sekretariátu Rady:

- Reforma systému výzkumu, vývoje a inovací v ČR
- Novela zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů
- posuzování programů výzkumu a vývoje a návrhů na vyhlášení veřejných soutěží ve výzkumu a vývoji
- materiály o vztahu výzkumu a vývoje - Česká republika - Evropská unie; stav Lisabonského procesu v České republice
- problematika daňových úlev pro nepřímou podporu výzkumu a vývoje
- Analýza stavu výzkumu a vývoje České republiky a jejich srovnání se zahraničím v roce 2008
- Hodnocení výzkumu a vývoje a jeho výsledků v roce 2008
- návrh výdajů na výzkum a vývoj včetně střednědobého výhledu
- program rozvoje Informačního systému výzkumu a vývoje
- Priority aplikovaného výzkumu a vývoje
- zpracování údajů z Informačního systému výzkumu a vývoje
- spolupráce s představiteli krajů při řešení problematiky výzkumu a vývoje pro potřeby regionů
- materiály o mezinárodní spolupráci ve výzkumu a vývoji (s MŠMT)

Sekretariát Rady plní úlohu provozovatele Informačního systému výzkumu a vývoje (IS VaV). Aktualizuje a zveřejňuje údaje ve vzájemně provázaných datových oblastech IS VaV, kterými jsou CEP - Centrální evidence projektů výzkumu a vývoje, CEZ - Centrální evidence výzkumných záměrů, RIV - Rejstřík informací o výsledcích (nových poznatcích ve výzkumu a vývoji) a VES - Evidence veřejných soutěží ve výzkumu a vývoji. Zpracované údaje z IS VaV jsou využívány zejména k přípravě návrhu výdajů státního rozpočtu na výzkum a vývoj, ke kontrole využití účelové a institucionální podpory výzkumu a vývoje, ke zpracování stavu výzkumu a vývoje v ČR a jejich srovnání se zahraničím a k hodnocení výzkumu a vývoje a jejich výsledků.

Sekretariát Rady zveřejňuje a aktualizuje údaje na www stránkách státní správy výzkumu a vývoje - www.vyzkum.cz.

Sekretariát Rady spolupracuje také na odborném i organizačním zabezpečení činnosti poradních orgánů Rady.

Spolupracující státní a nestátní organizace – při své činnosti a plnění úkolů Rada úzce spolupracuje s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Z dalších orgánů a institucí je namísto zdůraznit zejména spolupráci s Grantovou agenturou České republiky, s Akademií věd České republiky, s Ministerstvem průmyslu a obchodu a s Ministerstvem financí. Dále Rada spolupracuje s ministerstvy dopravy, vnitra a informatiky, kultury, pro místní rozvoj, obrany, práce a sociálních věcí, spravedlnosti, zahraničních věcí, zdravotnictví, zemědělství a životního prostředí; s Bezpečnostní informační službou, Českým báňským úřadem, Českým statistickým úřadem, Českým úřadem zeměměřickým a katastrálním, Národním bezpečnostním úřadem, Státním úřadem pro jadernou bezpečnost, Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže, Českou konferencí rektorů, Radou vysokých škol, Asociací výzkumných organizací, Svazem průmyslu a dopravy České republiky a Vysokou školou ekonomickou v Praze.

Cílová skupina, ke které směřují aktivity Rady – orgány státní správy a instituce podporující nebo ovlivňující výzkum a vývoj, výzkumní pracovníci, výzkumné organizace, uživatelé výsledků výzkumu a vývoje, odborná a zainteresovaná veřejnost.

Porovnání zamýšlených cílů s cíli dosaženými – úkoly, které jsou Radě stanoveny zákonem Rada splnila nebo jsou rozpracovány. Kontrolu plnění úkolů provádí Rada na každém zasedání.

Zhodnocení činnosti - zprávu o činnosti Rady za rok 2007 přijala vláda bez výhrad (usnesení vlády ze dne 12. listopadu 2008 č. 1402).

IV. Výstupy

Tisk a publikace

- v prosinci 2008 byla vydána publikace „Analýza stavu výzkumu a vývoje v České republice a jejich srovnání se zahraničím v roce 2008“ v české verzi a anglické verzi
- v Akademickém bulletinu AV ČR, který vychází měsíčně, jsou pravidelně zveřejňovány informace ze zasedání Rady, tj. závažné projednávané body a závěry

Články související s oblastí výzkumu a vývoje napsala do periodik řada členů Rady, poskytli řadu rozhovorů redaktorům několika deníků a týdeníků o současné problematice oblasti výzkumu a vývoje, zejména jejího financování. Na jejich základě vyšly o aktuálních otázkách souvisejících s oblastí výzkumu a vývoje články v periodikách a byly uskutečněny rozhlasové i televizní pořady.

Výstupy dostupné na Internetu – na www.vlada.cz jsou zveřejněny základní informace o Radě, o její působnosti, o jejích členech, každoroční zprávy o její činnosti, informace a usnesení ze zasedání, Statut a Jednací řád Rady a závažné aktuální informace o činnosti Rady. Na www.vyzkum.cz jsou kromě již uvedených údajů zveřejněny koncepční dokumenty výzkumu a vývoje, legislativa související s touto oblastí, údaje

Informačního systému výzkumu a vývoje, aktuality a další informace; rovněž jsou zde otevírány veřejné diskuse k vybrané problematice.

Zprávy o stavu a vývoji dané problematiky – Zpráva o činnosti Rady pro výzkum a vývoj za rok 2008, Analýza stavu výzkumu a vývoje v České republice a jejich srovnání se zahraničím v roce 2008.

Nově zpracovaná strategie – Národní inovační politika České republiky na léta 2005-2010, aktualizace koncepce Informačního systému výzkumu a vývoje, hodnocení výzkumu a vývoje a jeho výsledků, doporučení výdajů na vědu, výzkum a vysoké školy jako rozpočtové priority, příprava Priorit aplikovaného výzkumu a vývoje, zapojení do struktur výzkumu a vývoje Evropské unie, zapojení do Rámcových programů EU, spolupráce na plnění Národní inovační politiky ČR, střednědobý výhled státního rozpočtu na výzkum a vývoj na roky 2009 a 2010.

Cílová skupina výstupů – oblast výzkumu a vývoje (pracovníci, státní správa a další orgány a instituce, uživatelé výsledků).

Zprávy pro vládu ČR

- Souhrnné vyhodnocení výsledků programů výzkumu a vývoje ukončených v roce 2006, schválené usnesením vlády ze dne 2. dubna 2008 č. 338,
- Odvolání a jmenování členů Rady pro výzkum a vývoj usnesením vlády ze dne 10. září 2008 č. 1172;
- Jmenování zástupců státní správy členy Akademického sněmu Akademie věd ČR vzato na vědomí usnesením vlády ze dne 1. října 2008 č. 1225

Informace pro vládu ČR

- Návrh na stanovení odměn za výkon veřejné funkce členů Rady pro výzkum a vývoj za rok 2008 a zpráva o činnosti Rady pro výzkum a vývoj za rok 2008, návrh na stanovení odměn za výkon veřejné funkce členů předsednictva Grantové agentury České republiky za rok 2008 a zpráva o činnosti předsednictva Grantové agentury České republiky za rok 2008 a návrh na stanovení odměn za výkon veřejné funkce pro členy poradních orgánů Rady pro výzkum a vývoj za rok 2008 a zprávy o činnosti poradních orgánů Rady pro výzkum a vývoj v roce 2008 vzato na vědomí usnesením vlády ze dne 12. listopadu 2008 č. 1402;
- Zpráva o dosavadním průběhu Národního programu výzkumu II (za roky 2006-2007), (spolupráce MŠMT s RVV) vzata na vědomí usnesením vlády ze dne 23. ledna 2008 č. 68.

Návrh nelegislativních opatření

- Návrhu resortního programu podpory výzkumu a vývoje Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy Informační zdroje pro výzkum (spolupráce MŠMT s RVV) schválený usnesením vlády ze dne 25. února 2008 č. 171;
- Návrh Reformy systému výzkumu a vývoje a inovací v ČR schválený usnesením vlády ze dne 26. března 2008 č. 287
- Změna Statutu Rady pro výzkum a vývoj schválená usnesením vlády ze dne 2. dubna 2008 č. 339;
- Návrh Operačního programu Podnikání a inovace (spolupráce s MŠMT s RVV) schválený usnesením vlády ze dne 2. dubna 2008 č. 362;

- Návrh Meziresortní koncepce bezpečnostního výzkumu a vývoje ČR do roku 2015 (spolupráce s MV a MO) schválený usnesením vlády ze dne 27. června 2008 č. 743;
- Návrh výdajů státního rozpočtu na výzkum a vývoj na rok 2009 s výhledem na roky 2010 a 2011, schválený usnesením vlády ze dne 27. června 2008 č. 793;
- Meziřezortní koncepce mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji ČR do roku 2015 schválená usnesením vlády ze dne 9. července 2008 č. 852;
- Návrh změn ve státní správě výzkumu, vývoje a inovací schválený usnesením vlády ze dne 20. října 2008 č. 1305;
- Národní cena vlády České republiky Česká hlava za rok 2008, udělená usnesením vlády ze dne 20. října 2008 č. 1306;
- Cena předsedy Rady pro výzkum a vývoj udělená usnesením vlády ze dne 20. října 2008 č. 1307;
- Koncepce informačního systému výzkumu, vývoje a inovací na období let 2009 až 2012 schválené usnesením vlády ze dne 3. listopadu 2008 č. 1335;
- Analýza stavu výzkumu a vývoje v České republice a jejich srovnání se zahraničím v roce 2008, vládou schválená usnesením ze dne 3. listopadu 2008 č. 1340;
- Jmenování předsedy a členů Grantové agentury ČR usnesením vlády ze dne 12. listopadu 2008 č. 1403

Návrh legislativních změn

- Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 462/2002 Sb., o institucionální podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o hodnocení návrhů výzkumných záměrů, ve znění nařízení vlády č. 28/2003 Sb. (spolupráce MŠMT s RVV) schválené usnesením vlády ze dne 23. ledna 2008 č. 61
- Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 461/2002 Sb., o účelové podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o veřejné soutěži ve výzkumu a vývoji, a nařízení vlády č. 462/2002 Sb., o institucionální podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o hodnocení výzkumných záměrů, ve znění nařízení vlády č. 28/2003 Sb., (spolupráce MŠMT s RVV) schválené usnesením vlády ze dne 30. ledna 2008 č. 88
- Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony schválený usnesením vlády ze dne 10. září 2008 č. 1145.

Další aktivity

- Kontrola zařazení a zpřístupnění údajů Informačního systému výzkumu a vývoje o 5 959 projektech, 312 výzkumných záměrech, 116 017 výsledcích výzkumu a vývoje a 17 vyhlášených soutěžích ve výzkumu a vývoji;
- Zajištění provozu Informačního systému výzkumu a vývoje do roku 2009 podle zákona o veřejných zakázkách;
- Úprava a rozšíření webových stránek www.vyzkum.cz.

Druh výstupu	Počet celkem	Vláda		
		Vzala na vědomí	Schválila usnesením	Odmítla
Zpráva pro vládu ČR	3	1	2	-
Zpráva pro mezinárodní instituce	-	-	-	-
Informace pro vládu ČR	2	2	-	-
Návrh nelegislativních opatření	13	3	10	-
Návrh legislativních změn	3	-	3	-
Připomínky k návrhu zákona	-	-	-	-

V. Rozdělení dotací

Rada nerozděluje dotace, Rada podle zákona o podpoře výzkumu a vývoje navrhuje vládě výši celkových výdajů na výzkum a vývoj jednotlivých rozpočtových kapitol pro státní rozpočet.

VI. Zahraníčí

Členové Rady jsou mezinárodně uznávanými odborníky a působí v řadě mezinárodních orgánů a institucí.

Rada byla zastoupena vybranými členy a pracovníky jejího sekretariátu na následujících akcích pořádaných v roce 2008 v zahraničí:

- Setkání Národních etických komisí komisí EU, ve dnech 27. až 29. února 2008, Ljubljana, reprezentoval místopředseda Rady doc. Viklický;
- Plenární zasedání poradních orgánů pro VaV ve Varšavě, ve dnech 15. a 16. května 2008, reprezentovala pracovnice sekretariátu Rady ing. Lazáková;
- Evropské forum vědy a techniky, v Praze na VŠE dne 22. května 2008, přednáška předsedy Rady premiéra ing. Topolánka;
- Jednání s představiteli sekce Národních etických komisí na DG Research v Bruselu dne 4. června 2008, reprezentoval člen Rady prof. Syka;
- 12. Forum Národních etických komisí (NEC Forum), ve dnech 27. a 28. listopadu 2008 v Paříži, reprezentovala pracovnice sekretariátu Rady ing. Bříšková,
- Zasedání sekretariátů poradních orgánů pro výzkum a vývoj, ve dnech 6. a 7. listopadu 2008 v Paříži, reprezentovaly členky sekretariátu Rady ing. Lazáková a ing. Lízalová.

VII. Výdaje v Kč za sledovaný rok

Mzdy a platy zaměstnanců	5 898 223
Povinné pojistné	2 168 350
Výdaje na tuzemské služební cesty	53 506
Výdaje na zahraniční služební cesty	271 521

Odměny členům PPOV (ne zaměstnancům sekretariátu)		1 550 000
Cestovné členů, případně expertů		
Externí zakázky sledované podle PPOV celkem		
z toho	OON - DPP	20 000
	OON – DPČ (včetně povinného pojistného)	259 000
	fakturované	
Telefony		
Pohoštění celkem		
z toho	limit pro sekretariát	
	mimo limit sekretariátu	
Jiné přímo zjistitelné výdaje (uveďte mimo tabulku)		
Účelově přidělené prostředky		6 934 319

Počet zaměstnanců podle platových tříd k 31. 12. sledovaného roku		z toho na část. úvazek
Celkem	14	-
plat tř. 7 - 9	2	-
12	0	-
13	5	-
14	4	-
15	3	-

VIII. Plán činnosti a rozpočet

- **upřesněný plán činnosti na probíhající rok (2009)**

- Plnění úkolů stanovených Radě zákonem o podpoře výzkumu a vývoje
- Souhrnné vyhodnocení výsledků programů výzkumu a vývoje ukončených v roce 2007
- Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony - vyhlášení ve Sbírce zákonů a s tím související:
 - Zpracování úplného znění zákona o podpoře výzkumu a vývoje
 - Zpracování návrhu novely zařízení vlády č. 267/2002 Sb., o informačním systému výzkumu a vývoje
 - Zpracování návrhu statutu Technologické agentury ČR
 - Návrh předsednictva Technologické agentury ČR
 - Návrh změn statutu Grantové agentury ČR

- Návrh změn statutu Rady pro výzkum a vývoj – zapracování změn zákona, doplnění o oblast inovací, stanovení podmínek nezávislosti/nepodjatosti členů a postupu pro jejich nominaci atd.
 - Obměna členů Rady pro výzkum a vývoj – podle změn stanovených zákonem a schváleného statutu
- Národní politika výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2009 – 2015
 - Metodika hodnocení výsledků výzkumu, vývoje a inovací 2009
 - Priority aplikovaného výzkumu a vývoje
 - Výroční zpráva o činnosti Rady 2008
 - Návrh na rozdělení výdajů státního rozpočtu na výzkum a vývoj na rok 2009 a střednědobého výhledu na roky 2010 - 2012
 - Analýza stavu výzkumu a vývoje v České republice a jejich srovnání se zahraničím v roce 2009
 - Národní cena vlády Česká hlava 2009
 - Cena předsedy Rady pro výzkum a vývoj
 - Plnění inovační politiky České republiky na léta 2005 - 2010
 - Návrh na stanovení odměn za výkon veřejné funkce členů Rady pro výzkum a vývoj za rok 2009 a Zpráva o činnosti Rady pro výzkum a vývoj za rok 2009 a návrh na stanovení odměn za výkon veřejné funkce členů předsednictva Grantové agentury České republiky za rok 2009 a Zpráva o činnosti Grantové agentury České republiky za rok 2009
 - Koncepce IS VaV do roku 2015
 - Hodnocení výsledků projektů a výzkumných záměrů s uvedeným rokem ukončení 2008
 - Realizace programu zajišťujícího rozvoj IS VaV
 - Stanoviska k programům výzkumu a vývoje
 - Naplňování Lisabonské strategie
 - Koncepce činnosti Rady
 - Stanoviska k dokumentům EU
 - Realizace opatření EK v oblasti výzkumu a vývoje
 - Realizace ustanovení zákona o výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách, týkající se Rady
- **rozpočet na probíhající rok (2008) – 36 344 000 Kč**
 - **nové projekty** – Národní program výzkumu III, Priority aplikovaného výzkumu a vývoje
 - **dlouhodobé aktivity** – příprava návrhu výdajů na výzkum a vývoj, zpracování údajů Informačního systému výzkumu a vývoje, analýza stavu výzkumu a vývoje v ČR a jejich srovnání se zahraničím, koncepce činnosti Rady, politika výzkumu a vývoje ČR v rámci EU, transformace stávajících výzkumných institucí na veřejné výzkumné instituce, hodnocení výzkumu a vývoje, jeho výsledků a efektivity

- **ukončení aktivit** (předpokládané) výstupy – návrh výdajů na výzkum a vývoj na rok 2009 – 2011, zpráva o činnosti Rady za rok 2008, Analýza stavu výzkumu a vývoje v České republice a jejich srovnání se zahraničím za rok 2008
- **předpokládaný přehled výdajů na následující rok 2010** - (pro přípravu státního rozpočtu) – 41 344 000 Kč
- **nové a dlouhodobé aktivity** – zejména zapojení České republiky do struktur výzkumu a vývoje Evropské unie, spolupráce na vytváření systému plné účasti České republiky na aktivitách Evropské unie, při rozvíjení Evropského výzkumného a inovačního prostoru, zapojení do Rámcových programů Evropské unie, zabezpečování účasti v projektech podporovaných ze strukturálních fondů Evropské unie v oblasti výzkumu a vývoje, implementace opatření Evropské unie v podmínkách České republiky, účast na přípravě Rámcového programu konkurenceschopnosti a inovací EU, realizace Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací, založení Technologické agentury ČR apod.
- .

III. Příloha

Zpráva o činnosti Rady pro výzkum a vývoj za rok 2008

Materiály Rady pro výzkum a vývoj pro vládu ČR a Parlament ČR v roce 2008

Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 462/2002 Sb., o institucionální podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o hodnocení návrhů výzkumných záměrů, ve znění nařízení vlády č. 28/2003 Sb., schválený usnesením vlády ze dne 23. 1. 2008 č. 61

Zpráva o dosavadním průběhu Národního programu výzkumu II (za roky 2006-2007), vládou vzata na vědomí usnesením vlády ze dne 23. 1. 2008 č. 68

Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 461/2002 Sb., o účelové podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o veřejné soutěži ve výzkumu a vývoji, a nařízení vlády č. 462/2002 Sb., o institucionální podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o hodnocení výzkumných záměrů, ve znění nařízení vlády č. 28/2003 Sb., schválený usnesením vlády ze dne 30. 1. 2008 č. 88

Návrh resortního programu podpory výzkumu a vývoje Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy Informační zdroje pro výzkum, schválený usnesením vlády ze dne 25. února 2008 č. 171 (spolupráce s MŠMT)

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje, zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů schválený usnesením vlády ze dne 5. března 2008 č. 198

Návrh Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací v České republice, schválený usnesením vlády ze dne 26. března 2008 č. 287

Souhrnné vyhodnocení výsledků programů výzkumu a vývoje ukončených v roce 2006, schválený usnesením vlády ze dne 2. dubna 2008 č. 338

Změna Statutu Rady pro výzkum a vývoj, schválená usnesením vlády ze dne 2. dubna 2008 č. 339

Návrh Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace, schválený usnesením vlády ze dne 2. dubna 2008 č. 362 (spolupráce s MŠMT)

Výroční zpráva Rady pro výzkum a vývoj za rok 2007 – informace předložená pro členy vlády dne 28. května 2008

Návrh Meziresortní koncepce bezpečnostního výzkumu a vývoje České republiky do roku 2015, schválený usnesením vlády ze dne 27. června 2008 č. 743 (spolupráce Rady s MO)

Návrh výdajů Státního rozpočtu ČR na výzkum a vývoj na rok 2008 s výhledem na léta 2010 a 2011, schválený usnesením vlády ze dne 27. června 2008 č. 793

Mezirezortní koncepce mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji České republiky do roku 2015, schválená usnesením vlády ze dne 9. července 2008 č. 852 (spolupráce Rady s MŠMT)

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony schválený usnesením vlády ze dne 10. září 2008 č. 1145

Návrh na jmenování členů Rady pro výzkum a vývoj, schválený usnesením vlády ze dne 10. září 2008 č. 1172

Návrh na jmenování zástupců státní správy členy Akademického sněmu Akademie věd České republiky, schválený usnesením vlády ze dne 1. října 2008 č. 1225

Návrh změn ve státní správě výzkumu, vývoje a inovací, schválený usnesením vlády ze dne 20. října 2008 č. 1305

Národní cena vlády Česká hlava, schválená usnesením vlády ze dne 20. října 2008 č. 1306

Cena předsedy Rady pro výzkum a vývoj, udělená usnesením vlády ze dne 20. října 2008 č. 1307

Koncepce Informačního systému výzkumu, vývoje a inovací, schválená usnesením vlády ze dne 3. listopadu 2008 č. 1335

Analýza stavu výzkumu, vývoje v České republice a jejich srovnání se zahraničím v roce 2008, schválená usnesením vlády ze dne 3. listopadu 2008 č. 1340

Návrh na stanovení odměn za výkon veřejné funkce členů Rady pro výzkum a vývoj za rok 2008 a zpráva o činnosti Rady pro výzkum a vývoj za rok 2008, návrh na stanovení odměn za výkon veřejné funkce členů předsednictva Grantové agentury České republiky za rok 2008 a zpráva o činnosti předsednictva Grantové agentury České republiky za rok 2008 a návrh na stanovení odměn za výkon veřejné funkce pro členy poradních orgánů Rady pro výzkum a vývoj za rok 2008 a zprávy o činnosti poradních orgánů Rady pro výzkum a vývoj v roce 2008, schválený usnesením vlády ze dne 12. listopadu 2008 č. 1402

Návrh na odvolání a jmenování předsedy a členů předsednictva GA ČR, schválený usnesením vlády ze dne 12. listopadu 2008 č. 1403

Souhrn dalších činností Rady pro výzkum a vývoj v roce 2008

- Rada vypracovala návrh Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací v České republice
- Rada vypracovala návrh Novely zákona kterým se mění zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
- Rada prostřednictvím Komise pro hodnocení výsledků výzkumu a vývoje přepracovala systém hodnocení výsledků VaV pro rok 2008 tak, aby se hodnocení přiblížilo systémům používaným ve vyspělých zemích a připravila návrh Metodiky hodnocení výsledků výzkumu a vývoje v roce 2008
- Rada vypracovala stanoviska k návrhům programů výzkumu a vývoje jednotlivých resortů
- Rada se po jednáních s pořadající společností Česká hlava s.r.o. (dříve Caneton s.r.o.) zasloužila o to, že v letošním roce byla pořádána nejen každoročně udělovaná Národní cena vlády Česká hlava, ale také nově Cena předsedy Rady pro výzkum a vývoj, za popularizaci a propagaci vědy, výzkumu a vývoje
- Rada se ve spolupráci s MŠMT a s MPO podílí na vypracování instrukcí a mandátů pro jednání s EU, k 7. Rámcovému programu, k Lisabonské strategii pro růst a pracovní místa, k strukturální politice EU a budování Evropského výzkumného prostoru
- Rada se podílí na vytváření Evropského výzkumného prostoru - např. se členové Rady jako zástupci ČR aktivně podílí v ad hoc expertní pracovní skupině na vzniku Evropského technologického institutu, na jednání Rad pro výzkum a vývoj zemí EU, na setkání národních etických komisí zemí EU, aj.
- Rada svou iniciativou a jednáními přispívá k zpracování systému práce s experty zastupujícími ČR v poradních orgánech Evropské komise nebo Evropské rady, které MŠMT postupně realizuje
- Rada spolupracuje s MŠMT a MPO na tvorbě návrhu priorit v oblasti výzkumu Českého předsednictví v Radě EU v roce 2009
- Rada spolupracuje s MF při uplatnění zákona o daních z příjmu k možnosti odpočtu výdajů vynaložených na projekty VaV od základu daně z příjmu, na základě čehož dochází k motivaci soukromých organizací k vyššímu zapojení do VaV
- Rada v lednu 2008 dokončila každoroční hodnocení výzkumu a vývoje a jejich výsledků v roce 2007 (resp. se jednalo o hodnocení efektivnosti poskytovatelů a příjemců veřejné podpory), zhodnotila 8575 projektů a výzkumných záměrů s poskytnutou celkovou veřejnou podporu ve výši cca 69 mld. Kč, na jejichž řešení se podílelo 1543 institucí a k nimž bylo vykázáno 202 630 výsledků; s výsledky hodnocení byla seznámena veřejnost prostřednictvím www.vyzkum.cz
- Rada poskytuje veřejnosti údaje o výzkumu a vývoji v ČR a jeho výsledcích – do jednotlivých veřejných částí Informačního systému VaV byly v roce 2008 nově zařazeny

údaje o projektech, výzkumných záměrech, o dosažených výsledcích a údaje o vyhlášených a vyhodnocených veřejných soutěžích ve VaV; zejména bylo umožněno tvůrcům výsledků vkládat údaje o výsledcích dosažených řešení i těch výzkumných aktivit, na jejichž řešení nebyla poskytována podpora podle zákona č. 130/2002 Sb.

- Rada zveřejnila a publikovala Analýzu stavu výzkumu, vývoje a inovací v České republice a jejich srovnání se zahraničím v roce 2008 (česky i anglicky)

Úvod

Rada pro výzkum a vývoj (dále jen „Rada“) byla zřízena zákonem č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje). Při své činnosti se Rada řídí především zákonem o podpoře výzkumu a vývoje a prováděcími předpisy k němu.

Rada spolupracuje především s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvem průmyslu a obchodu, Akademií věd ČR a Grantovou agenturou ČR.

1 Právní předpisy výzkumu a vývoje

Na základě usnesení vlády ze dne 26. března 2008 č. 287, kterým byla schválena Reforma systému výzkumu, vývoje a inovací v České republice, Rada zpracovala návrh novely zákona o podpoře výzkumu a vývoje. Termín pro předložení návrhu byl stanoven na červenec 2008.

Návrh zákona kterým se mění zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, byl vládě předložen a schválen usnesením vlády ze dne 10. září 2008 č. 1145.

2 Hodnocení návrhů programů výzkumu a vývoje

V roce 2008 byl Radě podle § 5 odst. 2 zákona o podpoře výzkumu a vývoje předložen ke stanovisku 1 návrh program výzkumu a vývoje, který Rada doporučila předložit vládě ke schválení. Dále byl Radě předložen návrh na změnu 4 programů výzkumu a vývoje Ministerstva kultury, u nichž rovněž Rada vydala kladné stanovisko.

Zároveň Rada zpracovala stanovisko k Zadávací dokumentaci pro veřejnou soutěž ve výzkumu a vývoji Grantové agentury České republiky na podporu grantových projektů, zahajovaných v roce 2009.

Rada ve svých stanoviscích striktně trvala na dodržení formálních požadavků stanovených zákonem o podpoře výzkumu a vývoje a dodržení postupu při notifikaci Evropskou komisí. Vyžadovala jasnou formulaci cílů programů, jejich dosažitelnost v době trvání programu a uvedení kritérií splnění cílů po ukončení programu. Rada hodnotila také finanční požadavky správců rozpočtových kapitol, a to nejen vzhledem k možnostem státního rozpočtu a k jeho schváleným střednědobým výhledům, ale i vzhledem ke stanoveným cílům programů.

Na posuzování programů se aktivně podíleli určené zástupci Rady (zpravodajové) a jejího sekretariátu. Zároveň byla poskytnuta řada písemných a ústních konzultací k několika připravovaným návrhům programů.

- Návrhy programů doporučené Radou ke schválení v roce 2008

Poskytovatel	Název programu	Rok zahájení	Rok ukončení	Celkové výdaje ze SR (mil. Kč)
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	Informační zdroje pro výzkum a vývoj	2009	2011	450

- Vyhodnocení ukončených programů výzkumu a vývoje

Na základě usnesení vlády ze dne 23. června 2004 č. 644 k hodnocení výzkumu a vývoje a jeho výsledků předkládají poskytovatelé, z jejichž rozpočtových kapitol je podporován výzkum a vývoj, vždy do 30. září následujícího roku po ukončení programu výzkumu a vývoje vyhodnocení dosažených výsledků ke stanovisku předsedovi Rady.

Materiály zaslané od poskytovatelů Radě pro výzkum a vývoj o 25 programech výzkumu a vývoje ukončených v roce 2006 byly souhrnně zpracovány, projednány a schváleny na zasedání Rady a předloženy vládě. Rada ve svém materiálu vyhodnotila splnění cílů ukončených programů, údaje o veřejných soutěžích ve výzkumu a vývoji, skutečné výdaje na uskutečnění programů, výsledky řešení programů, jejich využití a přínos, srovnání dosažených výsledků s cíli programů a se stavem v zahraničí. Také byly podrobně analyzovány zdroje finančních prostředků vynaložené na ukončené programy.

Závěry hodnocení Rady byly přijaty usnesením vlády ze dne 2. dubna 2008 č. 338 o Souhrnném vyhodnocení výsledků programů výzkumu a vývoje ukončených v roce 2006, kterým bylo příslušným poskytovatelům (Ministerstvu dopravy, Ministerstvu životního prostředí, Státnímu úřadu pro jadernou bezpečnost) předat platné údaje o projektech řešených v rámci hodnocených programů, dále členům vlády a poskytovatelům účelové podpory bylo uloženo realizovat opatření v jejich působnosti uvedená v daném materiálu. Dále bylo tímto usnesením uloženo předsedovi Rady předložit vládě informaci o splnění úkolu, daného Ministerstvu dopravy, Ministerstvu životního prostředí a Státnímu úřadu pro jadernou bezpečnost. Tuto informaci vzala vláda na vědomí na jejím jednání dne 20. srpna 2008.

3 Podpora výzkumu a vývoje ze státního rozpočtu

Rada podle § 5 zákona č. 130/2002 Sb. o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje), ve znění pozdějších předpisů, vypracovává pro vládu návrh výdajů státního rozpočtu na výzkum a vývoj jednotlivých rozpočtových kapitol a návrh střednědobého výhledu podpory výzkumu a vývoje ze státního rozpočtu.

Návrh výdajů státního rozpočtu na výzkum a vývoj ČR na rok 2009 s výhledem na léta 2010 a 2011 Rada připravovala ve spolupráci se správci rozpočtových kapitol, ze kterých je výzkum a vývoj podporován. Jednotlivé návrhy výdajů byly s představiteli příslušných kapitol projednány v dubnu 2008.

„Návrh výdajů státního rozpočtu na výzkum a vývoj na rok 2009 s výhledem na roky 2010 a 2011“ předložila Rada vládě v červnu 2008 a návrh byl schválen usnesením vlády ze dne 27. června 2008 č. 793.

Návrh výdajů státního rozpočtu na výzkum a vývoj na rok 2009 byl schválen ve výši 24 828 902 tis. Kč, tj. 0,61 % HDP (meziroční nárůst 2009/2008 je 1,8 mld. Kč), na rok 2010 ve výši 26 780 944 tis. Kč, tj. 0,61 % HDP (meziroční nárůst 2010/09 je 1,95 mld. Kč) a na rok 2011 ve výši 28 923 765 tis. Kč, tj. 0,61 % HDP (meziroční nárůst 2011/10 je 2,1 mld. Kč). Pro výpočet podílu HDP byla použita makroekonomická predikce Ministerstva financí z července 2008.

V rámci příprav návrhu výdajů na výzkum a vývoj byla snaha co nejvíce dodržet principy odsouhlasené Radou pro výzkum a vývoj, mezi hlavní principy patří:

- přednostně směřovat meziroční nárůst do činností ve výzkumu a vývoji, které budou spolufinancovány z veřejných prostředků na výzkum a vývoj České republiky a ze Strukturálních fondů EU

- zabezpečení závazků vyplývajících z mezinárodní spolupráce,
- zajištění výdajů na přecházející aktivity, na které byly uzavřeny smlouvy o poskytnutí prostředků nebo vydána rozhodnutí o poskytnutí prostředků.

Radou připravený a vládou schválený návrh výdajů státního rozpočtu na výzkum a vývoj ČR na rok 2009 je Ministerstvem financí zpracován do návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2009.

- Nejvýznamnější výsledky činnosti Rady pro výzkum a vývoj v roce 2008, týkající se rozpočtu
- Návrh výdajů státního rozpočtu na výzkum a vývoj na rok 2009 s výhledem na léta 2010 a 2011, schválený usnesením vlády ze dne 27. června 2008 č. 793.
- Realizace všech úkolů týkajících se výdajů státního rozpočtu na VaV v roce 2008, tj. zpracování stanovisek k žádostem o provedení rozpočtových opatření kapitol, z nichž je VaV podporován, vyjádření k novým úkolům vyplývajícím z realizace Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací týkající se změn rozpočtu apod.

4 Analýza a hodnocení výzkumu a vývoje

- Analýza výzkumu a vývoje a inovací

Zákon o podpoře výzkumu a vývoje ukládá Radě úkol předkládat vládě pravidelně každoroční analýzu a hodnocení stavu výzkumu a vývoje v České republice a jejich srovnání se zahraničím (dále jen „Analýza VaVaI 2008“).

Analýza VaVaI 2008 navazuje na obdobný dokument předložený vládě v loňském roce, který vláda vzala na vědomí usnesením ze dne 14. listopadu 2007 č. 1284, navazuje však i na obdobné dokumenty, které byly vládě předloženy v roce 2003, 2004, 2005, 2006 (předkladatel Rada) a v letech 1999 a 2002 (předkladatel MŠMT).

Projekt a rámcový harmonogram analýzy VaVaI 2008 byl schválen na 231. zasedání Rady dne 17. března 2008. V souvislosti s předsednictvím České republiky v Radě EU bylo stanoveno, že dokument musí být připraven ke schválení vládou ČR do konce října 2008 a v tištěné podobě (česky i anglicky) být k dispozici v prosinci 2008.

V souladu se schváleným projektem byla jmenována pracovní skupina pro přípravu analýzy v podobném složení jako v roce 2008 (zástupci sekretariátu Rady, MŠMT, MPO, AV ČR, GA ČR, ČSÚ, ÚPV ČR, RVŠ, AVO a Technologického centra AV ČR).

V roce 2008 zůstala zachována struktura analýzy z roku 2007, kdy obsahuje pět samostatných kapitol: A-Vstupy VaV, B-Výstupy VaV, C-Inovace a konkurenceschopnost, D-Zapojení České republiky do Rámcových programů EU, E-Mimořádné výsledky VaV a inovací v roce 2007. Součástí je i příloha, která obsahuje základní ukazatele hodnocených zemí a seznam použitých zkratk.

Analýza VaVaI 2008 obsahuje několik desítek kvantitativních ukazatelů. Některé údaje byly čerpány ze zahraničních dokumentů o hodnocení konkurenceschopnosti rozsáhlých souborů zemí a hodnocení inovačních politik členských zemí Evropské unie. Bylo provedeno podrobné hodnocení výzkumu a vývoje v České republice a jejich porovnání se zahraničím. Soubor hodnocených zemí zahrnuje: Českou republiku, Polsko, Maďarsko, Slovensko, Slovinsko, Dánsko, Finsko, Francie, Německo, Nizozemsko, Rakousko, Řecko, Spojené království, Japonsko a USA. U podstatné části ukazatelů jsou uvedeny i hodnoty pro EU-27, EU-25 a EU-15 a u některých ukazatelů jsou uvedené údaje o vědecky vyspělých zemích.

Z Analýzy VaVaI 2008 vyplývá, že sice pokračují dílčí zlepšení oblasti VaV v ČR, ale výkonnost a efektivnost výzkumu a vývoje v České republice včetně nedostatečných přínosů pro ekonomiku a společnost i nadále zůstávají vážným problémem podpory výzkumu a vývoje. Zavedení nového systému hodnocení výzkumu a vývoje, jehož první výsledky byly prezentovány koncem roku 2005, by spolu s posílením závislosti poskytované finanční podpory na dosahovaných výsledcích VaV mělo přinést očekávané zlepšení.

V rámci Reformy systému VaVaI v České republice schválené vládou České republiky (usnesení z 26. března 2008 č. 287), dojde k zásadní změně v poskytování institucionální podpory VaV, kdy jedním z pilířů pro určení výše podpory bude ohodnocení dosažených výsledků VaV jednotlivými výzkumnými organizacemi v předcházejícím období pěti let.

K posílení výzkumných kapacit v regionech a tím ke zmírnění přílišné koncentrace výzkumných pracovníků a poskytované podpory do regionu hl. m. Prahy by měl přispět připravovaný operační program „Výzkum a vývoj pro inovace“ (OP VaVpI), který bude spolufinancován z prostředků strukturálních fondů EU a státního rozpočtu ČR.

Stav přípravy Analýzy VaVaI 2008 byl projednán na 233. zasedání Rady dne 12. května 2008 a vlastní materiál byl schválen na 235. zasedání Rady dne 12. září 2008.

Analýza VaVaI 2008 bude po projednání ve vládě publikována v české a anglické verzi a distribuována zájemcům doma a v zahraničí.

Analýza VaV 2007 se setkala s příznivým hodnocením doma i v zahraničí. Byla využita i k přípravě řady oficiálních dokumentů o VaV a inovacích pro vládu ČR i pro orgány EU. Lze předpokládat, že obdobně bude využita i Analýza VaVaI 2008.

- Hodnocení výzkumu a vývoje a jejich výsledků v roce 2007

Výsledky Hodnocení výzkumu a vývoje a jejich výsledků prováděné v roce 2007, byly Radě předloženy a Radou schváleny na jejím 229. zasedání dne 11. ledna 2008, následně byly v souladu s Metodikou hodnocení VaV a jejich výsledků v roce 2007 ze dne 3. října 2007 zveřejněny na www stránkách Rady (www.vyzkum.cz).

Do hodnocení, zahrnujícího výzkumné aktivity (projekty a výzkumné záměry) ukončené v letech 2002-2006, bylo zahrnuto celkem 8575 výzkumných aktivit s celkovou veřejnou podporu ze státního rozpočtu 69.182.347 tis. Kč, na jejichž řešení se podílelo 1534 příjemců a spolupříjemců. K těmto výzkumným aktivitám bylo vykázáno a hodnoceno celkem 202.630 výsledků s celkovou bodovou hodnotou (váhy výsledků) 1.235.516.

V rámci hodnocení bylo dále zjištěno, že k celkem 239 výzkumným aktivitám, které poskytovatelé označili jako úspěšné nebo na světové úrovni, nebyl evidován žádný výsledek. Na řešení takových projektů bylo vynaloženo celkem 361,5 mil. Kč. Nejvíce takových případů bylo zaznamenáno u Grantové agentury České republiky, a to u 101 výzkumných aktivit, na jejichž řešení bylo vynaloženo ze státního rozpočtu 90,6 mil. Kč, přičemž u 25 z uvedených výzkumných aktivit Grantová agentura ČR vykázala, že bylo dosaženo „vynikajících výsledků“ aniž by k nim byl vykázán nějaký výsledek.

K výsledkům hodnocení bylo přihlíženo v rámci přípravy návrhu výdajů státního rozpočtu na výzkum a vývoj na rok 2009 s výhledem na léta 2010 a 2011.

- Metodika hodnocení výsledků výzkumu a vývoje v roce 2008

Česká republika pokládá za jednu ze svých priorit rozvoj výzkumu a vývoje. Rada pro výzkum a vývoj si je vědoma, že postupné zvyšování veřejných výdajů na výzkum a vývoj znamená i trvalé hodnocení jejich účelného vynakládání.

Zveřejňováním výsledků hodnocení a jejich použitím při přípravě návrhů výdajů státního rozpočtu na výzkum a vývoj došlo ke zvýšení povědomí o významu tvorby kvalitních a uznávaných výsledků, a to jak u příjemců podpor tak i u poskytovatelů podpor, což vyplynulo z analýz údajů předávaných do Informačního systému VaV – Rejstříku informací o výsledcích.

Snaha o permanentní precizování metodiky a přesné definování parametrů použitých pro hodnocení výsledků VaV vedlo rovněž k nastavení kritérií při hodnocení na úrovni poskytovatelů, a to jak při posuzování návrhů projektů a výzkumných záměrů, tak při závěrečném hodnocení ukončených projektů a výzkumných záměrů.

Rada pro výzkum a vývoj ustanovila jako svůj pracovní orgán Komisi pro hodnocení výsledků výzkumu a vývoje jejímž cílem je nejen zohledňovat zkušenosti s hodnocením v letech minulých při přípravě metodiky hodnocení výsledků VaV v roce 2008, ale i připravovat návrhy na definování jednotlivých druhů výsledků. Metodika hodnocení výsledků VaV v roce 2008, kterou Komise pro hodnocení výsledků VaV předložila Radě, byla schválena na 234. zasedání Rady dne 20. června 2008. a předsedou Rady byla podepsána dne 26. června 2008.

Metodika hodnocení VaV a jejich výsledků v roce 2008 oproti předchozím rokům doznala několika zásadních změn:

- neprovádí se hodnocení efektivnosti příjemců a poskytovatelů,
- do hodnocení výsledků výzkumných organizací jsou zařazeny pouze výzkumné organizace, které mohou být příjemci institucionální podpory výzkumu a vývoje, a jejich výsledky,
- hodnocení výsledků výzkumných organizací dle této Metodiky je jedním z kritérií sloužících k rozdělování institucionální podpory příslušným poskytovatelům této podpory,
- do hodnocení budou zahrnuty všechny výsledky výzkumných organizací uplatněné za posledních 5 let bez ohledu na to, z jakého zdroje byly podporovány.

Cílem hodnocení výsledků dosahovaných ve výzkumu a vývoji podporovaném z veřejných prostředků je zvýšit tlak na jejich zlepšení, ať již jde o vědecká sdělení v tisku nebo počet prakticky využitelných výsledků, včetně počtu patentů, a tím i získání vyššího přínosu pro českou ekonomiku. Rada současně konstatovala, že důraz na hodnocení výsledků výzkumu a vývoje podporovaného z veřejných prostředků se začíná pozitivně projevovat na vzrůstajícím počtu výsledků předaných do IS VaV. Současně se také začíná zvyšovat zájem výzkumných pracovišť o ochranu práv k výsledkům.

5 Informační systém výzkumu a vývoje

Veškerý rozvoj IS VaV je řešen a financován v rámci plnění výzkumného projektu „MI - Informační systém výzkumu a vývoje – rozvoj“. Vlastní nepřetržitý provoz IS VaV (24 hodin denně po 7 dní v týdnu) je potom zajištěn separátní dvoustrannou smlouvou.

V rámci tohoto výzkumného projektu je v provozu aplikace Vklap na platformě Java, která je určena pro předávání dat do IS VaV. Jedná se o sadu nástrojů pro předávání dat do databází CEP, CEZ, RIV a VES. V roce 2008 došlo k rozšíření této aplikace o možnost vkládání údajů pro

přípravu návrhu výdajů státního rozpočtu na VaV. Zlepšování funkčnosti a komfortu pro uživatele této aplikace je předmětem dalšího vývoje.

Významná pozornost ve vztahu k této aplikaci Vklap je věnována jak dodavatelům dat do IS VaV, tak i poskytovatelům podpory VaV. Pro ně jsou na webových stránkách www.vyzkum.cz k dispozici podrobné příručky všech funkcí této aplikace. Uživatelům je rovněž ze strany tvůrců aplikace poskytována trvalá E-mail a telefonická podpora.

Na www.vyzkum.cz je zpřístupněn systém vyhledávání veřejně přístupných dat v rámci IS VaV, který umožňuje uživatelům vyhledávání podle řady kritérií a jejich vzájemnou kombinací je možné vyhledat a seřadit data podle velmi specifických požadavků uživatelů. Zvýšila se rychlost vyhledávání údajů a upraveno bylo i grafické provedení.

V souladu se zákonem o podpoře výzkumu a vývoje byla Radou provedena uzávěrka roku sběru dat 2007 a kontrola dat předaných do IS VaV v roce 2007. Do kontrolovaných dat byly zařazeny i veškeré opravy dodávek dat týkající se roku 2007. Cílem kontrol bylo zejména vyhledat projekty z CEP, ke kterým nebyly nalezeny výsledky v RIV a vyhledat výzkumné záměry z CEZ, ke kterým nebyly nalezeny výsledky v RIV a dále zachytit jednotlivé datové nesrovnalosti. Zjištěné údaje byly zaslány jednotlivým poskytovatelům, kteří dodávky dat doplnili a opravili.

V řádném termínu (do 8. září 2008) byla od všech poskytovatelů převzata data o výsledcích státem podporovaného výzkumu a vývoje (RIV08). Tato data budou v průběhu měsíce října zpracována a zařazena do IS VaV tak, aby mohla být podkladem pro hodnocení výsledků VaV. Hodnocení je prováděno podle požadavků „Metodiky hodnocení výsledků výzkumu a vývoje v roce 2008“ z datových výstupů informační oblasti RIV v návaznosti na údaje o projektech (CEP) a na údaje o výzkumných záměrech (CEZ).

V červenci 2007 byly zahájeny práce týkající se předávání dat do IS VaV v roce 2009. Popis předávaných údajů do IS VaV - CEP09, CEZ09, RIV09 a VES09 je zveřejněn na www.vyzkum.cz a byl předán provozovateli IS VaV s tím, aby zajistil plynulý přechod IS VaV v požadovaných termínech na rok 2009. V souladu se změnami bylo upraveno schéma XML a kontrolní služba týkající se předávaných dat do IS VaV.

6 Výzkum a vývoj v ČR a EU

Rada pro výzkum a vývoj zabezpečuje podle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje, kromě jiných úkolů také jednání s poradními orgány pro výzkum a vývoj Evropských společenství a s radami pro výzkum a vývoj jednotlivých členských států Evropských společenství i dalších zemí. Rada se stále více zapojuje do probíhajícího dění na evropském poli výzkumu.

Rada ve schválené Reformě systému výzkumu, vývoje a inovací prosadila jako jeden z cílů reformy intenzivní zapojení ČR do mezinárodní spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích.

V souvislosti s iniciativou VIVAT se konalo dne 10. ledna 2008 pod záštitou předsedy vlády a předsedy Rady Ing. Mirka Topolánka Inovační fórum 2008, kterého se zúčastnilo mnoho význačných osobností z oblasti výzkumu, vývoje a inovací včetně několika členů Rady.

Ve dnech 10. – 11. března 2008 při oficiální návštěvě předsedy vlády ČR v Izraeli došlo ke společnému prohlášení obou premiérů, ve kterém potvrdili zájem sjednat dvoustrannou mezivládní dohodu o spolupráci v oblasti průmyslového výzkumu a vývoje. MPO iniciovalo vznik meziresortní pracovní skupiny, která se snaží o postupné kroky, které usnadní navázání spolupráce s Izraelem v oblasti průmyslového výzkumu a vývoje. I. místopředsedkyně Rady PhDr. Kopicová, sekretář Rady RNDr. Marek Blažka nebo zástupce oddělení rozpočtu výzkumu a vývoje odboru se účastní schůzek meziresortní skupiny pro přípravu dohody s vládou státu Izrael.

Na 231. zasedání Rady v březnu 2008 se její členové seznámili s projektem Inovační strategie OECD, jehož záměrem je lepší organizace a rozvoj inovací. Úspěšnost strategie bude hodnocena podle kvality, včasnosti a dosažených výstupů. Hodnocení se promítne do zprávy, která by měla být předložena v roce 2010. Reforma systému VaVaI v ČR není v rozporu s předloženým Rámcem Inovační strategie OECD.

Na březnovém zasedání byl také Radě předložen dokument Priority resortu školství během předsednictví ČR v Radě EU. Od druhé poloviny roku 2007 navázalo MŠMT kontakt se svými partnery v rámci tří po sobě jdoucích předsednictví. Skupina zvaná TRIO (Francie, ČR a Švédsko) včetně zástupců Slovinska jednala o prioritách v oblasti VaVaI. ČR se soustředí během předsednictví na projednávání priorit dosud rozvíjených a také vlastních. Za hlavní prioritu a zároveň motto výzkumu a vývoje považuje ČR „Evropský výzkumný prostor bez bariér“, za hlavní oblasti zájmu velké infrastruktury výzkumu a sblížení bariér mobility mladých výzkumných pracovníků.

V návaznosti na francouzské předsednictví bude věnována pozornost hodnocení dopadů evropských programů na národní konkurenceschopnost. V rámci českého předsednictví je plánována mimo jiných konference zaměřená na zastoupení žen ve výzkumu a vývoji.

PhDr. Miroslava Kopicová, 1. místopředsedkyně Rady jednala v května 2008 v Paříži o možnostech intenzivnější spolupráce OECD a ČR v oblasti podpory rozvoje výzkumu, vývoje, inovací a vzdělávání, informovala o probíhající Reformě v ČR a přípravách českého předsednictví v Radě EU z hlediska VaV. Při jednání byla dohodnuta spolupráce např. při pořádání konferencí. OECD přislíbila expertní posouzení Bílé knihy k Inovační strategii ČR.

Ing. Kateřina Lazáková, vedoucí oddělení rozpočtu výzkumu a vývoje se zúčastnila setkání zástupců národních rad pro výzkum a vývoj členských zemí EU, které se konalo 15. - 16. května 2008 ve Varšavě. Zástupci na setkání popsali změny ve VaVaI, které probíhají v jednotlivých zemích. Ve Francii, Polsku a ČR probíhá reforma systému VaVaI, v Irsku a Maďarsku byla schválena nová strategie VaVaI. Německo a Rakousko se soustředilo na podporu excelence. K hlavnímu tématu setkání „Brain drain, brain gain and brain circulation in Science – national and European policies“ vystoupil mimo jiných zástupce Evropské komise a na závěr své prezentace upozornil, že v květnu 2008 byl přijat návrh Evropské komise týkající se podpory jednotného evropského trhu pro výzkumné pracovníky. Nové partnerství výzkumných pracovníků by mělo vyústit na přelomu roku 2008 a 2009 ve vypracování národních akčních plánů.

Rada pro výzkum a vývoj je od roku 2006 členem neziskové organizace euroCRIS věnující se rozvoji stávajících informačních systémů výzkumu. Ing. Matějka a p. Cibochová z oddělení IS VaV se účastnili 9. mezinárodní konference CRIS „Zajištění kvality služeb pro uživatele ERA“, a Výročního zasedání mezinárodní organizace euroCRIS ve dnech 4. – 8. června 2008 v Mariboru ve Slovinsku. Letošní zasedání euroCRIS bylo zaměřeno na možnosti zlepšení kvality, spolehlivosti a nastolení větší důvěry informačních systémů výzkumu a zároveň na podporu výměny nejlepších příkladů z praxe. Konference podpořila dialog mezi vývojovými projektanty, tvůrci a uživateli informačních systémů.

Členové Rady jsou pravidelně seznamováni v průběhu celého roku se závěry, které učiní Rada pro konkurenceschopnost na svých zasedáních. Rada pro konkurenceschopnost se v době slovinského předsednictví v Radě EU ve dnech 29.-30. května 2008 zabývala tématy jako např. evropské výzkumné infrastruktury a jejich regionální rozměr, vědecké kariéry příznivé pro rodinný život, zahájení „lublaňského procesu“ k plné realizaci evropského výzkumného prostoru a hodnocení a sledování rámcových programů EU pro výzkum. Rada pro konkurenceschopnost přijala také nařízení o založení společné technologické iniciativy pro palivové články a vodík. V době francouzského předsednictví zasedala Rada pro konkurenceschopnost v termínech 25.-26. září 2008 a 1.-2. prosince 2008.

Rada a odbor výzkumu, vývoje a inovací připravuje v rámci předsednictví v Radě EU zasedání národních etických komisí pod názvem EGE a NEC Forum (European Group on Ethics in Science and New Technologies, National Ethics Councils Forum). Zasedání se uskuteční ve dnech 4.-5. června 2009 v Kongresovém centru Praha. Zástupci Bioetické komise a Grantové agentury vybírají společně se zástupci Evropské komise podstatná témata a řečníky pro jednotlivá vystoupení. Na toto zasedání EGE a NEC Forum budou pozváni zástupci evropských etických komisí během zasedání v Paříži, které se uskuteční ve dnech 27.-28. listopadu 2008.

Pro snazší využití Finančních mechanismů Evropského hospodářského prostoru a Norska byl zřízen Fond pro podporu výzkumu. Místopředsedou Řídícího výboru Fondu pro podporu výzkumu se stal sekretář Rady RNDr. Marek Blažka.

Rada požádala na konci roku 2007 MŠMT, odbor mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji o předložení koncepce financování projektů mezinárodní spolupráce ve VaV na roky 2008-2015. Na svém 234. zasedání v červnu 2008 Rada odsouhlasila předloženou Meziresortní koncepci mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji České republiky do roku 2015 (dále jen Koncepce). Z koncepce vyplývá, že ČR je součástí Evropského výzkumného prostoru a je také zapojena do výzkumných aktivit NATO. Koncepce je v souladu s Reformou a navazuje na tzv. Zelenou knihu o ERA, zejména podporou mobility výzkumných pracovníků, zpřístupněním velkých infrastrukturních zařízení pro výzkum českým vědcům, podporou spolupráce výzkumných pracovišť s průmyslem prostřednictvím programu EUREKA, EUROSTARS, podporou účasti v některých mezinárodních výzkumných institucích, jako jsou ESO nebo ESA či CERN, nebo podporou účasti ve společných technologických iniciativách nebo v programu COST. Koncepci schválila vláda svým usnesením ze dne 9. července 2008 č. 852.

Oddělení rozpočtu výzkumu a vývoje přispělo rozbořením rozpočtu VaV a Reformy systému VaVaI do návrhu nového Národního programu reforem 2008-2010, do části týkající se výzkumu, vývoje a inovací. Na formulaci celého textu a shromažďování dat spolupracovalo především s odborem mezinárodní spolupráce ve VaV při MŠMT. Národní program reforem na léta 2008-2010 byl odeslán Evropské komisi v říjnu 2008.

Na 234. zasedání v červnu 2008 se Rada seznámila s výroční zprávou zmocněnce vlády pro evropský výzkum a zprávu schválila. Zpráva se věnuje jeho činnosti v období od května 2007 do dubna 2008. Ve své zprávě se prof. Ing. Ivan Wilhelm, CSc., stálý host Rady, věnoval zejména tomu, že v průběhu roku 2008 probíhá sběr dat pro vypracování zprávy Cestovní mapa výzkumných infrastruktur ČR. Dále informoval o zřízení Evropského institutu technologií a inovací a účasti české strany v připravovaném pilotním projektu KIC, tj. znalostního a inovačního společenství. Zpráva obsahuje i shrnutí příprav ČR na předsednictví a s tím související témata VaVaI a plánované akce.

Reforma systému výzkumu, vývoje a inovací v České republice

Vytvoření Reformy výzkumu, vývoje a inovací iniciovaly nedostatky současného systému podpory výzkumu a vývoje. Důvodů bylo mnoho, od neúspěšného systému v aplikovaném výzkumu, vývoji a inovacích, přes aplikaci grantového systému v aplikovaném výzkumu a vývoji a jednostranně zaměřené "vědní" politiky až po resortní programy aplikovaného výzkumu a vývoje, které většinou byly velmi obecné a zaměřené převážně na základní výzkum. Dalšími negativy byly doposud nízké přínosy výzkumu, vývoje a inovací pro ekonomiku a společnost ČR, selhávající současný systém podpory výzkumu a vývoje, který jako celek není již nadále schopen poskytovat efektivně a včas prostředky na výzkum a vývoj a tím méně využít možností zdrojů EU pro tuto oblast. Pokračující rozmělněnost a roztříštěnost českého výzkumu, podpora průměrnosti

na úkor excelence a faktická absence priorit vedoucí k narůstajícímu zaostávání za světem v řadě oborů.

Principy Reformy byly co největší zjednodušení struktury systému státní podpory VaV, snížení počtu rozpočtových kapitol z 22 na 11 a snížení administrativní zátěže. Dále podpora excelence a kvalitního výzkumu, vývoje a inovací atd. Nezastupitelná je podpora vzájemné spolupráce výzkumných organizací navzájem a zejm. jejich spolupráce s podniky ekonomickými nástroji – podmínkami pro poskytování podpory tak, aby krátkodobě i dlouhodobě vzrostly přínosy výzkumu, vývoje a inovací pro ekonomiku a společnost.

Základní principy Reformy navržené Radou uvádí opatření rozdělených do sedmi cílů:

1. Zjednodušit podporu VaV – instituce podporovat podle výsledků, týmy projektově
2. Výrazně snížit počet 22 rozpočtových kapitol VaV ČR, zjednodušit administrativu
3. Podpořit excelenci ve výzkumu, zvýhodňovat ji a zajistit využití jejích výsledků pro inovace
4. Podmínit programovou podporu VaV spoluprací veřejného výzkumu s uživateli výsledků VaV, založenou na podílovém financování z veřejných a soukromých zdrojů
5. Změnit strnulost organizační struktury veřejného výzkumu
6. Zajistit odborníky pro výzkum, vývoj a inovace
7. Intenzivně zapojit ČR do VaV v EU a další mezinárodní spolupráce

Dne 26. března 2008 schválila vláda svým usnesením č. 287 návrh Reformy a uložila předsedovi vlády a předsedovi Rady pro výzkum a vývoj mj. předložit vládě do konce září 2008 návrh novely zákona o podpoře výzkumu a vývoje a jeho prováděcích předpisů a předpisů souvisejících. Reforma shrnuje a odůvodňuje potřebné změny v systému podpory výzkumu, vývoje a inovací v České republice, odstraňuje nedostatky stávajícího systému a je jí plněno programové prohlášení vlády. Reforma je zastřešující strategický dokument, který bude realizován řadou legislativních, finančních, organizačních, koncepčních aj. materiálů předkládaných různými členy vlády s jiným způsobem jejich projednávání.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků

Dne 10. září 2008 schválila vláda svým usnesením č. 1145 návrh novely zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje), a jeho prováděcích předpisů a předpisů souvisejících, který byl předložen za účelem zajištění změny právních předpisů nezbytných k realizaci Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací v České republice, včetně jejich sladění s Rámcem Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací.

Operační program Výzkum a vývoj pro inovace

Od ledna 2008 probíhala implementace Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace (OP VaVpI). Byly ustaveny tři pracovní skupiny, které řeší problematiku OP VaVpI z hlediska tří oblastí: Strategie, Financování a metodika, Absorpční kapacita a velké projekty.

Dne 2. dubna 2008 Vláda České republiky schválila svým usnesením č. 362 OP VaVpI pro období 2007 – 2013 a zároveň uložila ministru školství, mládeže a tělovýchovy předložit tento operační program Evropské komisi. To bylo možné učinit až po ukončení procesu SEA (tj. Posouzení vlivů OP VaVpI na životní prostředí). Dne 30. července 2008 se konalo veřejné projednání OP VaVpI a posouzení jeho vlivů na životní prostředí. V srpnu roku 2008 byly Evropské komisi zaslány Výsledky veřejného projednání SEA a OP VaVpI.

OP VaVpI byl Evropskou komisí podepsán v září roku 2008. V tomto měsíci byla zároveň vyhotovena Metodika způsobilých výdajů s tím, že náklady pro přijaté projekty budou uznávány s datem platnosti od 1. ledna 2008.

Na přelomu listopadu a prosince roku 2008 byla vyhlášena výzva pro předkládání individuálních projektů s konečným termínem pro uzávěrku výzvy stanoveným do 28. února 2009. Hranice individuálních projektů je stanovena nad 5 mil. eur.

Dlouhodobé základní směry výzkumu

V souvislosti s Reformou systému VaV a dlouhodobosti její koncepce byly přepracovány vzhledem k novým podmínkám a perspektivám Priority VaV - Dlouhodobé základní směry výzkumu (DZSV). Nově je zde sledována konfrontace návrhu se světovými a evropskými trendy v dané oblasti. Podstatný důraz je kladen na rozvahu ve spolupráci s klíčovými představiteli aplikační sféry. Jedná se o odhad očekávaného vývoje financování aplikovaného výzkumu v dané oblasti, a to jak z hlediska celkového objemu, tak z hlediska proporcí mezi veřejnými a soukromými prostředky. V úvahu jsou brány zejména výzkumné kapacity, disponibilní zdroje, zájem uživatelů, stav ve světě a předpokládané perspektivy. U těchto DZSV, kde jednotlivé resorty zpracovávají podle usnesení vlády k Reformě koncepce aplikovaného VaV, navrhuje odborné komise Rady v jednotlivých DZSV nejvhodnější způsob jejich zajištění (programy resortů, programy Technologické agentury ČR a jiné). DZSV se stanou přílohou Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací.

7 Poradní orgány Rady

Bioetická komise

Bioetická komise Rady pro výzkum a výzkum byla konstituována jako poradní orgán Rady v září 2006. Je to důsledek přijetí zákona č. 227/2006 Sb., o výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách a souvisejících činnostech a o změně některých souvisejících zákonů, konkrétně § 24 citovaného zákona.

V roce 2008 Bioetická komise neobdržela žádnou žádost o návrh stanoviska k povolení výzkumu na lidských kmenových embryonálních buňkách. Věnovala se především problematice přípravy a organizace setkání Národních etických komisí ve dnech 4.-5. června 2009 v rámci českého předsednictví v Radě EU. Problematiku projednávanou Národními etickými komisemi zemí EU, proto předseda a místopředseda intenzivně sledovali a zúčastnili se i některých konferencí těchto orgánů, z nichž podali cestovní zprávu. Komise připravila návrh programu jednání pro setkání v Praze ve spolupráci s orgánem DG Research v Bruselu.

Místopředseda RVV a předseda Bioetické komise doc. MUDr. Vladimír Viklický, CSc. byl usnesením vlády ze dne 10. 9. 2008 odvolán z členství v Radě. Vzhledem k tomu byl odvolán také z funkce předsedy Bioetické komise RVV, která je ze zákona vázána na členství v Radě.

Protože v rámci předsednictví ČR v Radě EU je připravováno výše jmenované setkání Národních etických komisí, kterou dlouhodobě doc. Viklický připravuje, bylo vhodné zachovat určitou

kontinuitu. Rada proto doporučila členům Bioetické komise, aby zvolili doc. Viklického místopředsedou, kdy jeho úkolem bude nadále příprava setkání.

Zápisy z jednání Bioetické komise RVV jsou zveřejňovány na www.vyzkum.cz. Zprávu o činnosti Bioetické komise RVV za rok 2008 odsouhlasila Rada na svém 236. zasedání dne 10. října 2008.

- Odborné komise

Odborné komise jsou poradním orgánem Rady ve smyslu § 35 odstavce 2 písm. a) zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje.

Odbornými komisemi Rady jsou:

- odborná komise pro vědy živé přírody,
- odborná komise pro vědy neživé přírody a inženýrství,
- odborná komise pro společenské a humanitní vědy.

Hlavním úkolem odborných komisí Rady je podle zákona o podpoře výzkumu a vývoje příprava Aktualizovaných Dlouhodobých základních směrů výzkumu (dále „DZSV“), ve kterých jsou zohledněny jak směry výzkumu, které mají v České republice vysokou úroveň, tak socioekonomické potřeby země, i souvislosti s vývojem v EU.

Uvedený úkol aktualizace DZSV byl hlavním předmětem práce odborných komisí v roce 2008, přičemž práce vycházely z potřeb Reformy systému VaVaI. Celkem je zpracováno devět směrů: Biologické a ekologické aspekty udržitelného rozvoje, Molekulární biologie a biotechnologie, Zdraví, Energetické zdroje, Materiálový výzkum, Konkurenceschopné strojírenství, Informační společnost, Bezpečnost a obrana, Priority rozvoje české společnosti. Materiál se předkládá jako příloha materiálu do vlády – Národní politika výzkumu, vývoje a inovací.

Dále se komise prostřednictvím svých předsedů, kteří se stali členy Komise pro hodnocení výsledků výzkumu a vývoje podílely významně na tvorbě materiálu k vytvoření metodiky hodnocení. Členové prováděli rozsáhlou kontrolu výsledků, zanesených v databázi RIV. Dlouhodobou koncepční práci, kterou představují DZSV, promítli také do přípravy Národního programu výzkumu III. Pro propagaci a popularizaci výsledků výzkumu a vývoje přispěli návrhem kandidátů na Národní cenu vlády Česká hlava za rok 2008 a Cenu předsedy Rady pro výzkum a vývoj.

K pravidelné náplni činnosti odborných komisí náleží oponování a poskytování stanovisek k veškeré problematice, která je Radou projednávána, a u které si takovou odbornou konzultaci Rada vyžádá. Zápisy z jednání odborných komisí jsou vyvěšovány na www.vyzkum.cz. Zprávy o činnosti odborných komisí za rok 2008 byly odsouhlaseny na 236. zasedání Rady dne 10. října 2008.

Složení odborné komise pro společenské a humanitní vědy bylo v roce 2008 personálně kompletně obměněno. Iniciativa nově jmenované komise se kladně promítla do zpracování DZSV i do aktivity komise v celém rozsahu úkolů.

- Komise pro hodnocení výsledků výzkumu a vývoje

Rada na svém 225. zasedání dne 14. září 2007 ustanovila v souladu se svým Statutem novou komisi - Komisi pro hodnocení výsledků výzkumu a vývoje. Ustanovení této komise Rada považovala za nezbytné vzhledem k úkolům Rady vyplývajícím ze zákona o podpoře výzkumu a vývoje, vzhledem k významu, který Rada přikládá hodnocení výsledků výzkumu a vývoje podle objektivních kritérií, a vzhledem k tomu, že konečným cílem hodnocení je změna a zjednodušení modelu institucionální podpory výzkumu a vývoje (změna od hodnocení návrhů výzkumných

záměrů, které se často překrývají s projekty výzkumu a vývoje a jsou hodnoceny složitě a s řadou problémů na podporu přidělovanou na základě výsledků dosažených v uplynulých 5 letech). Komise pro hodnocení výsledků výzkumu a vývoje využívá pozitivních i negativních zkušeností meziresortní pracovní skupiny, která se touto problematikou zabývala v roce 2006 a 2007. Jejím hlavním cílem je příprava a další zdokonalení Metodiky pro hodnocení výzkumu a vývoje a jeho výsledků na rok 2008 (a další roky), ale bude se zabývat i dalšími otázkami - např. připravovanou změnou modelu institucionální podpory. Zápisy z jednání komise pro hodnocení výsledků výzkumu a vývoje jsou vyvěšovány na www.vyzkum.cz. Zpráva o činnosti komise pro hodnocení výsledků výzkumu a vývoje za rok 2008 byla odsouhlasena na 236. zasedání Rady dne 10. října 2008.
